

KARTA TYTUŁOWA

OBIEKT: Zagospodarowanie terenów zielonych z uwzględnieniem ścieżek spacerowych i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego służących edukacji i zajęciom kulturalno-oświatowym, położonych w Ustroniu, ul. Sanatoryjna, pgr nr 3319/34 i 3319/37.

TREŚĆ: Projekt koncepcji zagospodarowania terenu.

INWESTOR: Przedsiębiorstwo Uzdrawiskowe „Ustroń” SA
ul. Sanatoryjna 1, 43-450 Ustroń

autor: arch. Zofia Perlega
opracował: arch. Jan Raszka
arch. Wojciech Chrapek

PRACOWNIA PROJEKTOWA
arch. Zofia Perlega
43-450 Ustroń, ul. Sportowa 7
Tel. 033 857 98 98, NIP 548-188-65-75
Upr. Bud. 222/89/B-B

PRACOWNIA PROJEKTOWA
arch. Jan Raszka
43-450 Ustroń, ul. Sportowa 7
Tel. 033 857-98-98, 853-01-49
Fax 033 854-15-48

Ustroń, listopad, 2006r

TECZKA ZAWIERA

1. Karta tytułowa.
2. Spis treści.
3. Opis techniczny do projektu koncepcji zagospodarowania.
4. Część rysunkowa:
 - a) mapa Ustronia i Dzielnicy Uzdrawiskowej na Zawodziu - rys. nr 1
 - b) trasy spacerowe Dzielnicy Uzdrawiskowej - rys. nr 2
 - c) ścieżki spacerowe z elementami zagospodarowania o funkcji uzdrawiskowo-edukacyjnej - rys. nr 3
 - d) park kuracyjny – stan istniejący - rys. nr 4
 - e) park kuracyjny – inwentaryzacja zieleni - rys. nr 5
 - f) park kuracyjny – zieleń projektowana - rys. nr 6
 - g) park kuracyjny – oświetlenie terenu - rys. nr 7
 - h) park kuracyjny – ciągi piesze - rys. nr 8
 - i) park kuracyjny mała architektura - rys. nr 9
 - j) park kuracyjny – ścieżki edukacyjne ze stacją meteorologiczną - rys. nr 10
 - k) park kuracyjny – plansza zbiorcza zagospodarowania terenu - rys. nr 11
 - l) wizualizacje - rys. nr 12

OPIS TECHNICZNY

**do projektu koncepcji zagospodarowania terenów zielonych z
uwzględnieniem ścieżek spacerowych i urządzeń lecznictwa
uzdrowiskowego służących edukacji i zajęciom kulturalno-
oświatowym , położonych w Ustroniu, ul. Sanatoryjna, pgr nr
3319/34 i 3319/37.**

1. Dane ogólne.

Budowa dzielnicy uzdrowiskowej w Ustroniu – Zawodziu zapoczątkowana została w latach sześćdziesiątych XX wieku. W jej skład wchodzi min. szpital uzdrowiskowy, zakład przyrodoleczniczy, obiekty sanatoriów uzdrowiskowych – tzw. „piramidy”.

Wokół obiektów Uzdrowiska rozciągają się tereny zielone, połączone systemem ścieżek. Oznaczone na rys. nr 1 i 2 trasy spacerowe /duża i mała pętla/ przebiegają w miejscach szczególnie wartościowych ze względu na otwierające się widoki panoramy Beskidu Śląskiego , jak i bujną szatę roślinną typową dla rejonu.

Jednym z takich miejsc jest obszar sąsiadujący od zachodu z miejscem odwiertów eksploatujących solankę leczniczą, który po zrekultywowaniu i zrewitalizowaniu w latach ubiegłych , stanowi miejsce doskonale nadające się do przekształcenia w Park Kuracyjny /Zdrojowy/ jako uzupełnienie oferty usług Uzdrowiska, a którego nadrzędnym celem jest łączenie funkcji uzdrowiskowej, rekreacyjnej i edukacyjnej.

Tren o którym mowa jest urokliwą łąką porośniętą bluszczem, niezapominajką , mniszkiem lekarskim, krwawnikiem pospolitym, jaskrem rozłogowym, babką lancetowatą, koniczyną białą i czerwoną oraz lucerną. Dolną część łąki, od strony ulicy Sanatoryjnej zajmuje malownicza brzezina, z której w okresie opadów wypływa potok.

W górnej części powstało zarastające szuwarami oczko wodne, powstałe z przemieszania wód opadowych i borowiny pozabiegowej.

Z miejsca tego rozciąga się jeden z najpiękniejszych widoków Beskidu Śląskiego - na Wielką Czantorię , Stokłosicę i zbocze Małej Czantorii. Poniżej rozciąga się panorama miasta Ustronia.

2. Przedmiot opracowania – temat, cel i zakres.

2.1. Tematem opracowania jest projekt koncepcji zagospodarowania terenów zielonych na w/w opisanej łące, z uwzględnieniem ścieżek

spacerowych i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego służących edukacji i zajęciom kulturalno-oświatowym.

2.2. Celem opracowania jest zaprojektowania Parku Kuracyjnego o charakterze uzdrowiskowo-rekreacyjnym, połączonym z funkcją poznawczą poprzez wprowadzenie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego oraz ścieżek ruchowych, edukacyjnych i spacerowych.

2.3. Zakres opracowania – koncepcja funkcjonalno-przestrzenna zagospodarowania terenu obejmująca:

- opracowanie przebiegu ścieżek edukacyjnych, ruchowych i spacerowych,
- usytuowanie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego /pijalnia, inhalatorium/,
- uwzględnienie dostępności ścieżek i urządzeń dla osób na wózkach inwalidzkich,
- rozmieszczenie elementów małej architektury i oświetlenia.

3. Podstawa opracowania i bibliografia

- umowa z Inwestorem
- mapa sytuacyjno-wysokościowa w skali 1:500
- wizja w terenie
- „Koncepcja zagospodarowania terenu na *Park ścieżek dydaktycznych* przy ul. Sanatoryjnej w Ustroniu” - dr Janina Szczepańska, arch. Agnieszka Szczepańska Góra
- „Spacer po uzdrowiskowym Zawodziu” - Andrzej Piechocki /Przyrodnik Ustroński – zeszyt nr 6/,
- „Park na Zawodziu – Andrzej Piechocki /Przyrodnik Ustroński – zeszyt nr 3/,

4. Zagospodarowanie terenu

4.1. Istniejący stan zagospodarowania terenu.

Teren opracowania położony jest przy ul. Sanatoryjnej w Ustroniu, w sąsiedztwie szpitala sanatoryjnego i zakładu przyrodoleczniczego i zajmuje powierzchnię ok. 2 ha, stanowiąc część podnóża stoku Równicy, o nachyleniu w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim.

Granice terenu opracowania stanowią:

- od północy – droga piesza,
- od wschodu – ogrodzona działka Uzdrowskiego Zakładu Górniczego z zakrzewioną skarpą o skłonie zachodnim ,
- od południa – droga pieszo-jezdna,
- od zachodu – ulica Sanatoryjna.

W przyjętych granicach opracowania znajdują się:

- dwa jary – większy z potokiem przebiegający wzdłuż północnej granicy opracowania i jar mniejszy w zachodniej części opracowania
- oczko wodne – w kształcie owalu o pow. ok 485 m² i średniej głębokości ok. 1.00 m, porośniętego bujną roślinnością wodną , zamieszkałe przez żaby, traszki i ważki,
- ścieżka spacerowa oświetlona lampami,
- Uzdrowski Zakład Górniczy,
- uzbrojenie w sieć energetyczną przebiegające wzdłuż północnej i zachodniej granicy,
- rów melioracyjny , przebiegający z północnego -wschodu na południowy zachód.

Na terenie objętym projektowaną inwestycją występuje bogata , różnorodna szata roślinna i tak:

- jar „większy” z potokiem porośnięty gęsto , w tym okazy w wieku ok. 80 lat / dąb, buk, grab/,
- istniejąca równolegle do jaru droga piesza- zadrzewienie różnogatunkowe, w tym drzewa w wieku ok. 30 lat, takie jak brzoza, klon, grab, buk, dąb szypułkowy,
- jar „mniejszy” porośnięty pojedynczymi okazami drzew /brzoza, dąb, świerk/,
- w części zachodniej – brzozy w niewielkich skupinach,
- pojedyncze świerki wzdłuż ogrodzenia UZG,
- oczko wodne porośnięte roślinnością wodną,
- krzewy na uformowanej skarpie o kierunku wschód – zachód – derenie, forsycje, wajgele.

4.2. Projektowane zagospodarowanie terenu.

4.2.1. Opis koncepcji funkcjonalno-przestrzennej zagospodarowania terenu.

A. Przestrzenne założenia koncepcji:

- wyznaczenie parkowych ścieżek spacerowych o funkcji ruchowej i edukacyjnej z uwzględnieniem dostępności dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich
- rozmieszczenie urządzeń uzdrowiskowych /pijalnia, inhalatorium/
- rozmieszczenie elementów małej architektury wraz z oświetleniem
- wskazanie miejsca na występy sezonowe.

B. Funkcjonalne założenia koncepcji:

- wprowadzenie urządzeń uzdrowiskowych
- wprowadzenie zróżnicowanych kolekcji roślinnych w formie ciągów zieleni, a także urządzeń wzdłuż projektowanych ścieżek spacerowych – jako ścieżki edukacyjne
- wprowadzenie urządzeń do ćwiczeń wraz z tablicami informacyjnymi wzdłuż części ścieżek spacerowych – jako ścieżki ruchowe
- ochrona panoramy widokowej na masyw Czantorii, poprzez odpowiednie kształtowanie zieleni,
- zachowanie istniejącej, eleganckiej łąki jako oazy zieleni i ciszy.

4.2.2. Opis ścieżek edukacyjnych.

Podstawowym przesłaniem „ścieżek edukacyjnych” jest kształtowanie pozytywnych postaw wobec przyrody oraz umiejętność korzystania z jej uroków poprzez eksponowanie bogactwa, zróżnicowania i piękna gatunków rodzimych oraz „obcych”, na stałe zadomowionych w szacie roślinnej Polski;

wyróżnia się następujące grupy tematyczne skupisk roślinności:

- a) natura /N/ – pokazanie cech typowych dla stoku Równicy, tj. form rzeźby jakimi są jary, prowadzące wody stale lub okresowo oraz ekspozycja roślinności charakterystycznej dla rejonu Pogórza,
- b) bioróżnorodność /B/ - pokazanie pokrewnych gatunków i odmian roślin tworzących ścieżkę „natura” oraz roślin „obcych” na stałe zadomowionych w szacie roślinnej Polski,
- c) piękno /P/ - pokazanie cech wizualnych, takich jak: kolor, pokrój, kształt liści, forma zimozielona, zróżnicowane pory kwitnienia oraz ekspozycja roślin o walorach ozdobnych, w tym gatunków przywodnych.

Wprowadza się dwa typy ścieżek spacerowych o funkcji edukacyjnej:

- ścieżki główne o szerokości 3.00 m o nawierzchni z kostki

betonowej, na podbudowie z tłucznia; szerokość ścieżek uwzględnia możliwość poruszania się na wózkach inwalidzkich oraz rozmieszczenie ławek,

- ścieżki boczne o szerokości 1.50 m o nawierzchni z kostki betonowej na podbudowie z tłucznia.

W ramach programu edukacyjnego wzdłuż ciągów pieszych wprowadza się tablice informacyjne prezentujące występującą na terenie roślinność typową dla Równicy, lokalizuje stację meteorologiczną, miejsca odwiertu solanek i wód mineralnych U4, otwarte muzeum geologiczne oraz wskazuje miejsca dna odwiertów U3 i U3A /rys. nr 10/.

4.2.3. Opis ścieżek ruchowych.

Wprowadza się ścieżkę ruchową o szerokości 1.50 m i nawierzchni zwirowej, z wyznaczonymi miejscami do wykonywania ćwiczeń, które wyposaża się w urządzenia gimnastyczne /drabinka, ławeczka, przepłotnia itp/ oraz tablice informacyjne.

Projektuje się dwie ścieżki ruchowe:

- dla osób z chorymi narządami ruchu /10 stanowisk /
- dla osób z chorobami krążenia /8 stanowisk/.

Projektowany układ ścieżek spacerowych wynika z analizy głównych kierunków napływu kuracjuszy tj.

- od strony zakładu przyrodoleczniczego – przez istniejący nad jarem mostek oraz projektowaną kładkę usytuowaną w osi noworealizowanego basenu,
- od ulicy Sanatoryjnej,
- od istniejącej drogi pieszo-jezdnej od strony południowej

Proponowany układ komunikacyjny zapewnia połączenia między istniejącym układem ciągów pieszych i pieszo-jezdnych, oczkiem wodnym, jarem „mniejszym” i projektowanymi urządzeniami uzdrowiskowymi.

4.2.4. Opis urządzeń uzdrowiskowych.

W ich skład wchodzi:

- pijalnia wód mineralnych,
- inhalatorium

W związku z występującymi na terenie uzdrowiska na Zawodziu pitnych wód mineralnych na głębokości ok. 300 m planuje się wykonanie odwiertu i wzniesienie pijalni, odpowiednio

wkomponowanej w otoczenie. Zaproponowano wzniesienie obiektu przeszklonego, w formie piramidy o podstawie 14 x 14 m, jako swobodny cytat do charakterystycznej sylwety zabudowy dzielnicy i stanowiący nawiązanie do wkrótce realizowanego przeszklonego obiektu basenu.

W bezpośrednim sąsiedztwie pijalni usytuowano inhalatorium, gdzie z pobliskich odwiertów doprowadzona zostanie solanka. Inhalatorium, w formie zamkniętego kręgu powstanie poprzez wykorzystanie naturalnej grobli tworzącej nieckę, wewnątrz której, po wykonaniu niewielkich prac niwelacyjnych i zamknięciu parkanem drewnianym, usytuowane zostanie sadzawka z fontanną. Tryskająca z niej solanka, rozbryzgiwana na kamieniach sadzawki zapewni odpowiedni mikroklimat. Wejście do inhalatorium od strony zachodniej, od wschodu wejście na grzbiet grobli bezpośrednio z poziomu terenu.

4.2.5. Opis elementów małej architektury i oświetlenia terenu.

Wprowadza się ławki parkowe wolnostojące wzdłuż ścieżek o szerokości 3.00 m oraz na platformach widokowych i w sąsiedztwie urządzeń uzdrowiskowych, kosze na śmieci oraz tablice informacyjne w formie tabliczek mocowanych na drzewie, wolnostojących lub niskich do oglądania z góry.

4.2.6. Miejsce występów sezonowych.

W sąsiedztwie pijalni i inhalatorium projektuje się miejsce występów i prezentacji sezonowych w formie placu, widocznego także ze ścieżki spacerowej wokół oczka wodnego.